

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

9 De modo tradendi articulos in symbolo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

habet eandem rationem cum aliis effectibus gratie sanctificantis. Aliud est, quod miraculose ibi corpus Christi continetur, & sic concluditur sub omnipotentia, sicut & omnia alia miracula, quae omnipotentiae attribuiuntur.

ARTICVLVS IX.

Utrum conuenienter articuli fidei in simbolo ponantur.

AD NONVM sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter articuli fidei in simbolo ponantur. Sacra. n. scriptura est regula fidei, cui nec addere, nec subtrahere licet. Dicitur. n. Deut. 4. Non addetis ad uerbum quod uobis loquor, neque auferetis ab eo. ergo illicitum fuit aliud symbolum constitucere, quasi regulam fidei, post sacram scripturam editam.

¶ Super Quaestione prima Articulum nonum, & decimum.

¶ 1. Præ. Sicut Apostolus dicit ad Eph. 4. Vna est fides: sed symbolum est professio fidei. ergo inconuenienter traditur multiplex symbolum.

¶ 2. Præ. Confessio fidei, quae in simbolo continetur, pertinet ad omnes fideles: sed non omnibus fide libus conuenit credere in Deum, sed solum illis, qui habent fidem formatam. ergo inconuenienter symbolum fidei traditur sub hac forma uerborum, Credo in unum Deum.

¶ 3. Præ. Descensus ad inferos est vnus de articulis fidei, sicut supra dictum est: sed in simbolo antiquorum Patrum non fit mentio de descensu ad inferos. ergo uidetur insufficienter collectum.

¶ 4. Præ. Sicut August. dicit exponens illud Ioan. 14. Creditis in Deum, & in me credite. Petro aut Paulocredimus: sed non dicimur credere, nisi in Deum. Cum ergo ecclesia catholica sit pure aliquo creatum, uidetur quod inconuenienter dicatur: In unam sanctam catholicam, & apostolicam Ecclesiam.

¶ 5. Præ. Symbolum ad hoc traditur, ut sit regula fidei: sed regula fidei debet omnibus proponi, & publice. quod libet ergo symbolum deberet in Missa cantari, sicut symbolum Patrum. non uidetur ergo esse conueniens editio articulo fidei in simbolo.

SED CONTRA est, quod Ecclesia uniuersalis non potest errare: quia Spiritu sancto gubernatur, qui est spiritus ueritatis. Hoc enim promisit Dominus discipulis Ioan. 16. dicens. Cum uenerit ille Spiritus ueritatis, docebit uos omnem ueritatem: sed symbolum est auctoritate uniuersalis Ecclesie editum. nihil ergo inconueniens in eo continetur.

RESPON. Dicendum, quod sicut Apostolus dicit ad Hebr. 11. Accedentem ad Deum oportet credere: credere autem non potest aliquis, nisi ei ueritas, qua credat, proponatur. Et ideo necessarium fuit, fidei ueritatem in unum colligi. ut facilius posset omnibus proponi, ne aliquis per ignorantiam fidei a ueritate deficeret: & ab huiusmodi sententiarum fidei collectione nomen Symboli est acceptum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod ueritas fidei in sacra scriptura diffuse continetur, & uariis modis, & in quibusdam obsecure, ita quod ad eliciendum fidei ueritatem ex sacra scriptura, requiritur longum studium & exercitium, ad quod non possunt peruenire omnes illi, quibus necessarium est cognoscere fidei ueritatem, quorum plerique aliis negotiis occupati, studio vacare non possunt: & ideo fuit necessarium, ut ex sententia sacre scripturae aliquid manifestum summarie colligeretur, quod proponeretur omnibus.

AD CREDENDUM, quod quidem non est additum sacrae scripturae, sed potius ex sacra scriptura sumptum.

AD SECUNDUM dicendum, quod in omnibus symbolis eadem fidei docetur ueritas: sed ibi oportet populum diligentius instrui de fidei ueritate, ubi errores in surgunt, ne fides simplicium per hereticos corrumpatur. Et haec fuit causa, quare necesse fuit addere plura symbola, quae in nullo alio differunt, nisi quod in uno plenus explicantur, quae in alio continentur implicite, secundum quod exigitur haeretico rum instantia.

AD TERTIUM dicendum, quod confessio fidei traditur in simbolo, quasi ex personae totius Ecclesiae, quae per fidem unitur: fides autem Ecclesiae est fides formata. Talis enim fides inuenitur in omnibus illis, qui sunt numero, & merito de Ecclesia: & ideo confessio fidei in simbolo traditur, secundum quod conuenit fidei formatae, ut etiam si qui fideles fidem formatam non habent, ad hanc formam pertingere studeant.

AD QUARTUM dicendum, quod de descensu ad inferos nullus error erat exortus apud haeticos: & ideo non fuit necessarium aliquam explicationem circa hoc fieri: & propter hoc non reiteratur in simbolo Patrum, sed supponitur tanquam praedeterminatum in simbolo Apostolorum. Non enim symbolum sequens abolet praecedens, sed potius illud exponit, ut dictum est.

AD QUINTUM dicendum, quod si dicatur, In sanctam Ecclesiam catholicam, hoc est intelligendum secundum quod fides nostra refertur ad Spiritum sanctum, qui sanctificat Ecclesiam, ut sit sensus. Credo in Spiritum sanctum sanctificantem Ecclesiam: sed melius est, & secundum communioem usum, ut non ponatur ibi, In, sed simpliciter dicatur, sanctam Ecclesiam catholicam: sicut etiam Leo Papa dicit.

AD SEXTUM dicendum, quod quia symbolum Patrum est declaratum symbolum Apostolorum, & est fuit conditum fidei iam manifestata, & Ecclesia pacem habente, propter hoc publice in Missa cantatur. Symbolum autem Apostolorum, quod tempore persecutionis editum fuit fide nondum publicata, occulte dicitur in Prima, & in Completorio, quasi contra tenebras errorum praeteritorum, & futurorum.

ARTICVLVS X.

Utrum ad summum Pontificem pertineat fidei symbolum ordinare.

AD DECIMUM sic proceditur. Videtur, quod non pertineat ad summum Pontificem fidei symbolum ordinare. Noua enim editio symboli necessaria est propter explicationem articulo rum fidei, sicut dictum est. * sed in ueteri testamento articuli fidei magis, ac magis explicabantur secundum temporum successione m pp hoc, quod ueritas fidei magis manifestabatur secundum maiorem propinquitate m ad Christum, ut supra dictum est. Cessante ergo tali causa in noua lege, non debet fieri maior ac maior explicatio articulo rum fidei. ergo non uideatur ad auctoritate m summi Pontificis pertinere noua editio symboli.

¶ 2. Præ. Illud quod est sub ana-

¶ Super Quaestione prima Articulum decimum.

¶ 1. Nat. 10. dub. 1. occurrit circa minore propositionem, scilicet: Hoc autem, scilicet, determinare finaliter quae fidei sunt, pertinet ad auctoritate m summi Pontificis. Nam quidam hoc non admittunt ex eo, quod Papa potest esse haeticus: & propter determinationem factam in consilio Constantien si, quod scilicet Papa subest concilio uniuersali in his, quae sunt fidei. Et quia par in parem non habet imperium, ac per hoc unus Papa non ligat alium: & consequenter determinatio facta per unum Papam

In solu. ad 2. huius ar.

Inf. q. 11. art. 2. ad 3. & po. q. 10. ar. 4. ad 13.

ar. praeced.

ar. 4. & 7. ad 1.